

NICowanie świata
Zdania z Szekspira

NR 2937

Tadeusz Sławek

*NICowanie świata
Zdania z Szekspira*

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Katowice 2012

Redaktor serii: Komparatystyka Literacka i Kulturowa
Tadeusz Sławek

Recenzent
Małgorzata Grzegorzewska

Publikacja będzie dostępna – po wyczerpaniu nakładu – w wersji internetowej:

Śląska Biblioteka Cyfrowa
www.sbc.org.pl

Tak więc, chciałbym bardzo czytać i pisać w przestrzeni lub obrębie dziedzictwa Szekspira, w stosunku do którego odczuwam nieskończony podziw i wdzięczność; chciałbym stać się (niestety, już za późno) „ekspertem od Szekspira”; wiem, że u Szekspira można znaleźć wszystko i jeszcze trochę, wszystko lub prawie wszystko.

Jacques DERRIDA: *Ta dziwna instytucja zwana literaturą*. Przeł. M.P. MARKOWSKI.

1. Te zapiski są notatkami tego, dla którego jest już „za późno”.
2. Dotykają, lub może jedynie chcą dotykać; nie „wszystkiego”, lecz tego, co mieści się w określeniu „jeszcze trochę”.
3. Co za tym idzie, tyczą się „prawie wszystkiego”.

Będą to więc

„jedynie zapiski z dalekiej podróży. A także zaproszenie do wspólnej refleksji nad istotą tragedii i wpisanej w nią wizji człowieczeństwa. Istota prawdy nie tkwi bowiem w porządkujących i podporządkowujących rozróżnieniach, lecz w żmudnym i cierpliwym poznawaniu siebie. Literatura i filozofia nie zastąpią nas w tym trudzie, ale mogą dodać siły tym, którzy wątpią w sens wszelkich poszukiwań”.

Małgorzata GRZEGORZEWSKA: *Kamienny ołtarz. Horyzonty metafizyczne w tragedii antycznej i w dramacie Williama Szekspira*. Warszawa, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2007, s. 26.

Indeks osobowy

- Agamben Giorgio 41, 97
Ajschylos 37, 192, 236, 267, 268,
331
Als Hilton 202
Améry Jean 43, 264
Andersen Jan Christian 17, 47, 48,
116, 117, 160
Anderson Mark 223
Anzaldúa Gloria 189
Arendt Hannah 162, 163, 275, 281,
283, 288, 289, 291–293, 295,
297, 298, 356
Arnold Matthew 373
Arystofanes 115
Arystoteles 56, 192
Auden Hugh Wystan 207, 272
Augustyn św. 326
- Bachtin Michaił 19, 70
Backhouse Henry 262
Banasiak Bogdan 251
Baran Bogdan 43, 61
Barańczak Stanisław 54, 105, 110,
113, 114, 169, 208, 210, 212,
230, 269
Bartł Carmen 21
Bataille Georges 373
Baudrillard Jean 360
Beckett Samuel 255
- Benda Julien 301
Benjamin Walter 29, 54, 160, 196,
316
Berman Marshall 54
Bernanos Georges 376
Bieńczyk Marek 57, 296
Blake William 324, 326
Blanchot Maurice 163
Bloch Ernst 176, 204
Bloom Allan 216
Bloom Harold 215, 318
Bradley Andrew Cecil 135
Breughel Pieter 337
Brown Norman O. 12, 52, 115, 133,
205, 238, 240, 322, 326
- Calasso Roberto 90, 327, 328
Calderon de la Barca 54
Calvino Italo 90
Campbell Timothy 321
Caputo John 22
Castoriadis Cornelius 286
Cavalcanti Guido 90
Cavell Stanley 128
Cervantes Miguel 90
Charpentier Marc-Antoine 327
Cherif Mustapha 276
Chiaromonte Nicola 36
Chmielewski Jacek 299

- Chwalewik Witold 83
 Cioran Emil 56, 90, 296
 Clemen Wolfgang 96
 Coleridge Samuel Taylor 369
 Cookson William 220
 Cornell Drucilla 294
 Culler Dwight 373
 Czaja Dariusz 376
- D**
 Dante Alighieri 28, 90, 339
 Deleuze Gilles 281
 Derrida Jacques 5, 11, 12, 30, 31,
 34, 35, 49, 63, 92, 122, 168, 198,
 241, 243, 251, 283, 290, 316, 352
 Direk Zeynep 294
 Döhrendahl Roswitha 104
 Donne John 53, 108, 119, 120, 230,
 258
 Dwulit Anastazja 185
 Dygat Stanisław 167
- E**
 Eagleton Terry 150
 Ebner Ferdynand 28, 368, 373
 Eckhardt Meister 262
 Eldred Michael 176
 Elektorowicz Leszek 207
 Eliot Thomas Stearns 270
 Elzenberg Henryk 19, 231, 248
 Engels Friedrich 54
 Esposito Roberto 321, 325
- F**
 Falkowski Mateusz 284
 Frankiewicz Małgorzata 111, 117
 Freud Sigmund 191
 Friedrich Caspar David 113
 Frye Northrop 55, 183, 220
- G**
 Garber Marjorie 16, 201, 202
 Gardner Helen 112, 375
 Garewicz Jan 340
 Garewicz-Buczyńska Hanna 224
 Gargani Aldo 352
 Gashé Rodolphe 15
 Geertz Clifford 360
 Glaser Sheila 20
- G**
 Godyń Mieczysław 162, 275, 293
 Goodrich Peter 185
 Gower John 253, 254
 Gozzi Carlo 227
 Greer Germain 215
 Greenblatt Stephen 81, 241, 250
 Grene Nicolas 175
 Grimm bracia 90, 116
 Grzegorz z Nazjansu 87, 88
 Grzegorzewska Małgorzata 5, 52,
 79, 80, 149, 220, 246, 371
 Guarini Giambattista 53
- H**
 Hall Jonathan 153
 Hegel Georg Wilhelm
 Friedrich 351
 Heidegger Martin 12, 181, 188,
 195, 204
 Held Klaus 15
 Heraklit 104, 148, 328
 Herder Johan Gottfried 56, 159,
 160, 235
 Hertz Paweł 227
 Hirst David 53
 Hoffmann Ernst Theodore
 Amadeus 227
 Hughes Thomas 227
- I**
 Iwaszkiewicz Jarosław 360
- J**
 Jankélévitch Vladimir 258, 259,
 272, 274
 Jankowicz Grzegorz 97, 281
 Jankowski Z. 216
 Jaskuła Zygmunt 203
 Johnson Barbara 168
 Johnson Samuel 236, 239
 Joyce James 221, 229
 Jünger Ernst 314, 376
- K**
 Kadłubek Zbigniew 210, 314, 315
 Kafka Franz 264, 279
 Kalinowski Leon Marian 320
 Kamiński Ludwik 30
 Kania Ireneusz 29

- Kant Immanuel 299
 Kasprowicz Jan 114, 180, 181
 Kasprzysiak Stanisław 36
 Kelly Andrew 259
 Kierkegaard Søren 113, 114, 118,
 268
 Kingsley Charles 227
 Kocjan Krzysztof 163
 Komendant Tadeusz 11
 Kott Jan 241
 Knowles Ronald 70
 Korytowska-Cieśla Maria 90
 Kraj Łukasz 360
 Królak Sławomir 41
 Krzemieniowa Krystyna 54
 Krzyżanowski Julian 87
 Kubiak Zygmunt 256, 273, 275
 Kubińscy Ola i Wojciech 224
 Kuczyński Rafał 188
 Kundera Milan 90
 Kunicki Wojciech 314
 Kwietniewska Małgorzata 30
- L**
 Lawlor Leonard 294
 Lavergne Maria 108
 Lee Alvin 55
 Lee Jean 202
 Legendre Pierre 185
 Lennon John 141
 Lewik Włodzimierz 150
 Lewis Matthew Gregory 352
 Levin Charles 361
 Levitas Ruth 204
 Libera Antoni 255
 Limon Jerzy 29, 233, 331
 Lipszyc Michał 67
 Lisiecka Sława 203
 Lupton Julia Reinhard 22
- Ł**
 Łukasiewicz Małgorzata 267
 Łukaszyk Ewa 352
- M**
 Machiavelli Niccolò 138, 215, 345
 Madej Wojciech 162, 275
 Major René 282
- Major Chantal Talagrand 282
 Mallarmé Stéphan 249
 Mallet Marie Louise 49
 Marcel Gabriel 247
 Marion Jean-Luc 111
 Markowski Michał Paweł 5
 Marks Karl 156
 Marlowe Christopher 91, 93
 Massinger Philip 331, 332
 Matvejević Predrag 225, 231
 McMullan Gordon 74
 Melville Herman 281
 Michalska Izabela 185
 Michalski Krzysztof 278, 309
 Milbank John 88, 234
 Milton John 52, 375
 Miłosz Czesław 268, 352
 Minkowski Eugène 349, 350
 Mizera Janusz 188
 Moraga Cherrie 189
 Moulfi Mohamed 276
 Mukoid Ewa 247
 Muratow Paweł 227, 265, 266
 Muschg Walter 60, 61
 Mydla Jacek 348
- N**
 Namowicz Tadeusz 56
 Nelson Thomas Allen 254
 Nietzsche Friedrich 41, 49, 53, 56,
 97, 102, 113, 131, 135, 203, 210,
 247, 253, 254, 320
 Norris Christopher 119
 Nowak Piotr 140, 252, 273, 287,
 288, 289
- O**
 Obirek Stanisław 103
 O'Grady Jean 55
 Orłowski Hubert 196
 Ostolski Adam 301
- P**
 Parnicki Teodor 210
 Pascal Blaise 89, 129, 243
 Paszkowski Józef 32
 Patočka Jan 260
 Paulson William 20

- Pavan-Crouzet Elizabeth 120, 223
 Pendell Dale 133, 322, 326, 359
 Pessoa Fernando 67, 237
 Petroniusz 52
 Piechota Marek 360
 Pieniżek Paweł 251
 Platon 36, 47, 115, 228, 289, 346
 Poe Edgar Allan 14, 79, 88, 92, 93,
 225, 235
 Polak Marcin 349, 350
 Pope Alexander 30
 Popiel Magdalena 90
 Pound Ezra 220
 Przegalińska Aleksandra 104

Quignard Pascal 11, 28, 54, 118,
 128, 303, 323

Regner Leon 36
 Reinhard Kenneth 22
 Rossiter Arthur Percival 38, 169
 Royle Nicolas 241
 Ruskin John 227
 Rutkowski Krzysztof 118

Sacco Nicolo 339
 Sargent John Singer 337
 Schelling Friedrich Wilhelm
 Joseph 54, 191, 192
 Schlegel Friedrich 21, 205
 Schmitt Carl 284
 Schopenhauer Artur 104, 340
 Sebald Winfried Georg 267
 Serres Michel 249
 Sikorski Janusz 196
 Sinfield Allan 216, 253
 Sito Jerzy 114
 Siwek Paweł 115
 Siwicka Zofia 298, 302, 314
 Skorulski Krzysztof 28
 Sloterdijk Peter 45, 60, 68, 176,
 304, 359, 360
 Sławek Jakub 102
 Słomczyński Maciej 7, 32, 33, 69,
 77, 109, 110, 114, 134, 141, 164,
 169, 180, 198, 302, 314, 333,
 343, 367
 Słowacki Juliusz 87, 89, 123, 154,
 172, 375
 Smith Adam 220
 Sofokles 236, 282, 334
 Sokalska Małgorzata 90
 Sokrates 47, 115, 124, 125
 Sowiński Grzegorz 41
 Spinoza Baruch 319
 Srebrny Stefan 37, 193, 268
 Stabryła Stanisław 37
 Steiner George 224
 Stevenson Robert Louis 279
 Straszzyńska-Cirlić Danuta 231
 Studniarz Sławomir 14
 Swift Jonathan 89–91, 276
 Szestow Lew 299
 Szostkiewicz Adam 97, 281
 Szuster Marcin 54

Tarnowski Marcei 17
 Tate Nahum 239
 Taubes Jacob 188
 Thomas Ronald Stuart 99, 354
 Tischner Józef 134, 289
 Toeplitz Karol 113
 Trias Eugenio 283

Ulrich Leon 168, 343
 Usakiewicz Wojciech 150

Waller G.F. 136, 205
 Wallerstein Emmanuel 229, 287
 Walton Isaac 230
 Ward Graham 234
 Weber Max 277
 Weil Simone 116, 117, 376
 White Howard 94, 136
 Winstanley Gerrard 219
 Wittgenstein Ludwig 119
 Wodziński Cezary 35, 47, 346, 347,
 361, 371
 Woolf Virginia 108
 Wrazas Ilias 286, 288

Wyrzykowski Stanisław 89

Valéry Paul 92

Vanzetti Bartolomeo 339, 340

Vattimo Gianni 283, 290, 352

Vaughan Henry 105, 122

Vitiello Vincenzo 290

Żaboklicki Krzysztof 345

Żychliński Arkadiusz 45

Redakcja
Małgorzata Pogłódek

Projekt typograficzny oraz skład komputerowy
Tomasz Gut

Korekta
Barbara Jagoda

Copyright 2012 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-226-2070-0

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I.

Liczba arkuszy drukarskich: 24,5. Liczba arkuszy wydawniczych: 28,5. Cena 38 zł (+ VAT).
Publikację wydrukowano na papierze Alto 80 g/m², vol. 1.5, dostępnym w ofercie firmy Panta.
Do składu użyto kroju pisma Adobe Caslon Pro (autorstwa Carol Twombly).

Druk oraz oprawę wykonano w drukarni PPHU TOTEM
(ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław).